

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Юридичний факультет
Кафедра кримінального права і процесу

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента

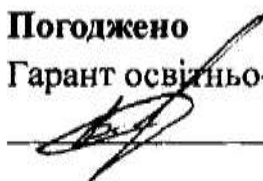
Кримінологія

підготовки бакалавра
спеціальності 081 Право
освітньо-професійної програми ПРАВО

Луцьк – 2022

Силабус освітнього компонента «Кримінологія» підготовки бакалавра, галузі знань 08 Право, спеціальності 081 Право, за освітньо-професійною програмою ПРАВО

Розробник: доцент кафедри кримінального права і процесу, кандидат юридичних наук, доцент Зарядюк З. В.

Погоджено
Гарант освітньо-професійної програми:
 (проф. Кравчук В. М.)

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри кримінального права і процесу

протокол № 1 від 12 вересня 2022 р.

Завідувач кафедри: (Фідря І. О.)

I. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	08 Право 081 Право Право Бакалавр	Вибіркова
Кількість годин/кредитів <u>150/ 5</u>		Рік навчання <u>3</u>
		Семестр <u>5</u> -ий _____
		Лекції <u>10</u> год.
		Практичні (семінарські) <u>6</u> год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Самостійна робота <u>116</u> год.
	Консультації <u>18</u> год.	
	Форма контролю: <u>екзамен</u>	
Мова навчання <u>українська</u>		

II. Інформація про викладача

ППІ Зарадюк Зоряна Валентинівна
 Науковий ступінь кандидат юридичних наук
 Вчене звання доцент
 Посада доцент
 Контактна інформація criminology.vnu@ukr.net
 Дні занять https://www.law.vnu.edu.ua/

III. Опис дисципліни

1. Анотація курсу

Навчальна дисципліна “Кримінологія” — одна з базових дисциплін, опанування якої необхідне для виконання на високому рівні молодими спеціалістами завдань правової діяльності. На жаль, злочинність “знаходить собі місце” в усіх напрямках соціальної дійсності, постійно модифікуючись і пристосовуючись до змін, що відбуваються в житті суспільства. Вивчення кримінології спрямоване на досягнення мети формування кваліфікованих фахівців, які здатні забезпечити виконання вимог дотримання високого рівня законності, що вимагають Конституція України, національне законодавство (зокрема, кодекси — КК, ЦК та ін.), підзаконні акти.

Предмет кримінології охоплює як теоретичні, так і практичні проблеми. У загальній частині йдеться про феномен злочинності як соціального явища, причини та умови, що його детермінують, про особи злочинця і потерпілого, механізм злочинної поведінки, теоретичні основи запобігання (профілактики) злочинам, прогнозування злочинності. Особлива частина кримінології розглядає профілактичні заходи щодо злочинності. Адже профілактика злочинності була і залишається пріоритетним напрямом у боротьбі зі злочинністю. Це підкреслюється у прийнятих Верховною

Радою України законами, указами Президента України, нормативних актах Кабінету Міністрів України, окремих міністерств і відомств. Профілактика злочинів має охоплювати всі сфери життя, в тому числі сфери економічної діяльності. В особливій частині кримінології розглядається профілактична діяльність у суспільстві щодо фонових явищ (наркоманія, алкоголізм тощо), злочинності неповнолітніх, професійної та організованої злочинності, злочинності у сферах економіки, службової діяльності (корупційна злочинність) тощо.

Вивчення дисципліни базується на положеннях Конституції України, законів і підзаконних актів, а також на практиці профілактичної діяльності у країні і спеціальній літературі, як вітчизняній, так і зарубіжній. Програмою вивчення курсу передбачено лекційні заняття за всіма темами, а також групові заняття.

2. Пререквізити

Навчальна дисципліна базується на вивченні таких дисциплін як «Кримінальне право», «Кримінально-процесуальне право», «Адміністративне право» «Психологія» та ін..

Постреквізити

Знання кримінології необхідні для вивчення таких дисциплін як «Криміналістика», «Кримінально-виконавче право» тощо.

3. Мета і завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є навчання студентів практичним навичкам здійснення запобігання злочинам, а також оволодіння конкретними способами і прийомами виявлення та усунення причин і умов, що сприяють вчиненню кримінальних правопорушень.

Завданнями навчальної дисципліни є:

– оволодіння студентами знанням про предмет кримінології (злочинність як негативне соціальне явище; причини і умови злочинності; характеристика осіб, які вчиняють злочини; система профілактики злочинності; засади діяльності державних органів та громадськості з профілактики конкретних злочинів), завдання, методологію, місце у системі наукового пізнання;

– вироблення у студентів практичних вмінь та навичок аналізу та оцінки даних про злочинність, прогнозування злочинності та індивідуальної злочинної поведінки, організації та здійснення профілактичної діяльності, використання сучасних методів для реалізації цих завдань;

– виховати студентів почуття непримиренності до проявів такого соціального зла, як злочинність, рішучості активно протистояти конкретним злочинним проявам, відстоювати принципи соціальної справедливості, захищати людину і суспільство від злочинців.

4. Результати навчання (Компетентності)

У результаті вивчення навчальної дисципліни у студента мають бути сформовані такі фахові компетентності:

- володіти концептуальними знаннями, що формують сучасну термінологію науки кримінології;

- визначати фактори, які обумовлюють існування злочинності в суспільстві, причинно-наслідкові комплекси, які породжують окремі види, групи злочинів та конкретні злочини;

- знати нормативно-правові основи державних та місцевих (локальних) програм з попередження та профілактики злочинності;

- проводити наукові дослідження з проблем причин та умов злочинності, виявляти актуальні теоретичні і практичні питання;

- критично осмислювати й логічно розв'язувати складні кримінологічні задачі та проблеми, що потребують міждисциплінарних підходів, оновлення та інтеграції знань, часто в умовах неповної/ недостатньої інформації та/або суперечливих вимог;
- визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти, виявляти та критично й системно аналізувати проблеми кримінологічних досліджень, пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності;
- формувати правові позиції й належним чином обґрунтовувати їх, посилаючись на норми чинного вітчизняного законодавства, положення Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (ЄКПЛ), прецедентну практику ЄСПЛ;
- застосовувати норми права, розуміти правовий характер і значення документів, створювати й оформлювати різні види документів відповідно до правових, мовних, технічних норм і правил документообігу;
- проводити правороз'яснюючу та правопросвітницьку роботу, консультувати з приводу заходів профілактичного характеру щодо окремих видів і груп злочинів;
- розробляти комплекс загальнодержавних заходів попередження злочинності і ряд спеціально-кримінологічних способів і заходів профілактики по їх виконанню;
- свідомо реалізовувати конституційні права та обов'язки громадянина України, мати активну громадянську позицію;
- поважати честь і гідність людини, діяти згідно з вимогами професійної етики;
- систематично підвищувати рівень професійної компетентності, у т. ч. самостійно, продовжувати навчання з високим ступенем автономії.
- конструктивно взаємодіяти з колегами, експертами, у т. ч. з інших галузей знань, узгоджувати дії у процесі спільної діяльності під час навчання, виконання професійних обов'язків, вирішуючи складні правові питання.

В результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен продемонструвати наступні результати навчання:

- розуміння теорії причин злочинності, кримінологічних процесів і явищ на основі інформації, отриманої з різних джерел, формулювання та висловлювання обґрунтованих суджень;
- здатність аналізувати і порівнювати вітчизняні та зарубіжні теорії причин злочинності, застосовувати отримані знання про комплекс криміногенних детермінант при вивченні окремих видів і груп злочинів, вміння дискутувати на кримінологічні теми, висловлювати власні позиції;
- мати активну громадянську позицію, виявляти та адекватно реагувати на факти порушення чинних національних та міжнародно-правових актів, що регулюють діяльність державних органів щодо профілактики злочинності;
- вміння проводити науково-правові дослідження з проблематики кримінологічних досліджень;
- дотримання академічної доброчесності;
- навички аналізу й узагальнення кримінологічних теорій, концепцій, підходів, критичного оцінювання суперечливих наукових позицій ;
- вміння доцільно і правильно використовувати кримінологічну термінологію;
- дотримання професійних стандартів, професійної етики, у т. ч. щодо нерозголошення конфіденційної інформації;
- усвідомлення необхідності у самовдосконаленні, систематичному підвищенні професійного рівня;
- уміння розробляти документи профілактичної спрямованості, вести їх облік і аналіз;
- здатність ефективно працювати в команді за узгодженим планом, оцінювати та коригувати його, своєчасно та якісно виконувати доручення, виявляти ініціативу;
- здатність надавати консультації з приводу профілактики та попередження злочинності в цілому і окремих її видів;

- уміння організувати правопросвітницькі заходи з метою підвищення рівня правової культури населення, *розробити навчально-методичні матеріали*;
- здатність аналізувати сучасний стан злочинності, розраховувати коефіцієнт злочинної активності та коефіцієнт злочинної інтенсивності, усвідомлювати і пояснювати необхідність гармонізації національного законодавства з міжнародними та європейськими стандартами, оцінювати їх вплив на національне законодавство, висловлює відповідні судження;
- здатність аналізувати та узагальнювати судову практику, у тому числі і практику ЄСПЛ, правильно «читати» кримінальну статистику і грамотно оцінювати кримінологічну ситуацію в країні, регіоні, на місцевому рівні та використовувати відповідні результати для обґрунтування правової позиції, формування правових висновків;
- уміння узагальнювати та аналізувати статистичні дані, за допомогою автоматизованих систем здійснювати обробку статистичної інформації та здійснювати прогноз криміногенної інформації
- навички з підготовки актів щодо організації та проведення кримінологічних досліджень на окремому об'єкті, території.

5. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Загальнотеоретичні та методологічні основи кримінології					
Тема 1. Вступ до кримінології. Її поняття, предмет, методи та історія розвитку		2	2	10	2
Тема 2. Поняття та ознаки злочинності. Латентна злочинність. Причини та умови злочинів.		2		15	2
Тема 3. Особистість осіб, що вчинили злочини: визначення, риси, структура, характеристика. Віктимологічний аспект у кримінології		2	2	10	2
Тема 4. Запобігання злочинності. Прогнозування та планування заходів боротьби зі злочинністю				23	3
Разом за модулем 1		6	4	58	9
Змістовий модуль 2. Злочинність та заходи її запобігання					
Тема 5. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинів проти моральності		2		10	2
Тема 6. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинності неповнолітніх та жіночої злочинності		2		10	2
Тема 7. Кримінологічна характеристика та запобігання корупційної злочинності			2	15	2

Тема 8. Міжнародне співробітництво у протидії злочинності				23	3
Разом за модулем 2		4	2	58	9
Всього годин:		10	6	116	18

6. Завдання для самостійного опрацювання

1. Виникнення кримінології як самостійної науки.
2. Зародження кримінологічної думки в працях давньогрецьких мислителів.
3. Етапи розвитку кримінології.
4. Класичний напрямок кримінології.
5. Антропологічний напрямок кримінології.
6. Соціологічний напрямок кримінології.
7. Розвиток кримінології в Радянський період.
8. Школи зарубіжної кримінології.
9. Виникнення віктимології. Розвиток віктимології за кордоном (аналіз вчення Г. фон Гентінга, Б.Мендельсона, Г.Елленбергера, Е.Фаттаха та інших).
10. Історія віктимології в СРСР та Україні (Л.В.Франк, В.П.Коновалов, Д.В.Рівман, В.Я.Рибальская, Я.І.Гілінській, В.С.Мінская, Ю.М.Антонян та інші).
11. Розуміння злочинності в різні історичні епохи.
12. Економічна функція злочинності.
13. Деструктивність та утилітарність злочинності
14. Інтегративна функція злочинності та відносна масовість злочинності.
15. Культурологічна функція злочинності та здатність злочинності до самовідтворення.
16. Тенденції злочинності в Україні і світі на сучасному етапі.
17. Кількісні і якісні показники злочинності.
18. Співвідношення між злочинністю, окремими видами злочинності та конкретним злочином.
19. Залежність рівня латентності від виду злочину.
20. Визначення латентної злочинності.
21. Віктимологічні детермінанти злочинності.
22. Концепція причин злочинності за А.Б. Сахаровим.
23. Концепція причин злочинності за Н.Ф. Кузнецовою.
24. Класифікація і типологія злочинців.
25. Структура особистості злочинця.
26. Механізм злочинної поведінки.
27. Кримінальна мотивація. Мотиви антисоціальної поведінки.
28. Планування злочину і виконання злочину як складові механізму злочинної поведінки.
29. Особистість осіб, що вчинили злочин, та суміжні поняття.
30. Злочинність чоловіків.
31. Жіноча злочинність.
32. Злочинність літніх.
33. Антропологічні особливості особистості злочинця.
34. Фізіологічні особливості особистості злочинця.
35. Психіатричні особливості особистості злочинця.
36. Генетичні особливості особистості злочинця.
37. Злочини та органічні ураження центральної нервової системи.
38. Освітній рівень злочинців.
39. Злочини та психопатії.
40. Злочини та алкоголізм.
41. Особистість наркомана.

42. Проституція та злочинність.
43. Особливості трудової діяльності громадян, які вчинили злочини проти особи.
44. Побутова характеристика особистості злочинця.
45. Роль та значення потреб у механізмі злочинної поведінки.
46. Правова психологія злочинців.
47. Класифікація злочинців за ступенем суспільної небезпеки.
48. Роль конкретної життєвої ситуації у вчиненні злочину.
49. Віктимологічні фактори та механізм конкретного злочину.
50. Класифікація потерпілих від злочинів.
51. Виникнення та розвиток віктимології.
52. Загальна теорія віктимології. Предмет кримінальної віктимології.
53. Жертва злочину та суміжні поняття.
54. Поняття віктимізації та її властивості.
55. Поняття віктимності, її основні властивості.
56. Кримінологічна характеристика фонових явищ та їх вплив на злочинність.
57. Структура і зміст кримінологічної характеристики злочинності.
58. Міжнародно-правові акти щодо захисту жертв злочинів, Декларація основних принципів правосуддя для жертв злочину та зловживання владою: загальна характеристика.
59. Класифікація і структура заходів запобігання злочинності.
60. Методи попереджувальної діяльності.
61. Рання та ситуативна профілактика злочинів
62. Законодавство України по запобіганню злочинності: загальна характеристика.
63. Державні органи та громадські інституції як суб'єкти протидії та запобігання злочинності.
64. Діяльність державних органів, органів місцевого самоврядування і громадськості по віктимологічній профілактиці злочинів.
65. Рівень, структура, динаміка злочинності неповнолітніх в Україні.
66. Особливості кримінальної мотивації неповнолітніх.
67. Запобігання злочинності неповнолітніх та його правові основи.
68. Аналіз стану злочинності військовослужбовців в Україні: структура, рівень, динаміка.
69. Причини та умови злочинності військовослужбовців: класифікація, характеристика.
70. Запобігання злочинності військовослужбовців: суб'єкти, напрямки, правова основа.
71. Причини та умови жіночої злочинності: класифікація, характеристика.
72. Запобігання жіночої злочинності: суб'єкти, напрямки, правова основа.
73. Аналіз стану насильницької злочинності в Україні на сучасному етапі.
74. Кримінологічна характеристика особистості осіб, що вчинили насильницькі злочини.
75. Аналіз стану корисливої злочинності в Україні: структура, рівень, динаміка.
76. Запобігання загально-кримінальної корисливої злочинності: суб'єкти, напрямки, правова основа.
77. Аналіз стану економічної злочинності в Україні: структура, рівень, динаміка.
78. Причини та умови економічної злочинності в Україні: класифікація, характеристика.
79. Запобігання економічної злочинності: суб'єкти, напрямки, правова основа.
80. Поняття, ознаки і види корупційної злочинності.
81. Причини та умови корупційної злочинності: класифікація, характеристика.
82. Кримінологічна характеристика особистості лідера і учасника організованої злочинності.
83. Аналіз стану рецидивної і професійної злочинності в Україні: структура, рівень, динаміка.
84. Особистість рецидивного і професійного злочинця.
85. Запобігання рецидивної і професійної злочинності: суб'єкти, напрямки, правова основа.
86. Зв'язок злочинності у місцях позбавлення волі з рецидивною, професійною, організованою злочинністю.
87. Аналіз стану злочинності в сфері обігу наркотичних засобів в Україні: структура, рівень, динаміка.

88. Особистість злочинця-наркомана.
89. Аналіз стану екологічної злочинності в Україні: структура, рівень, динаміка.
90. Особистість осіб, які вчинили екологічні злочини.
91. Запобігання екологічної злочинності: суб'єкти, напрямки, правова основа.
92. Аналіз стану необережної злочинності в Україні: структура, рівень, динаміка.
93. Причини та умови необережної злочинності: класифікація, характеристика.

IV. Політика оцінювання

Підсумкова кількість балів з дисципліни (максимум 100 балів) визначається як сума балів поточного, підсумкового контролю (максимум 60 балів), яка сумується до кількості балів, які отримав студент на екзамені (максимум 40 балів).

Поточний контроль - це оцінювання навчальних досягнень студента (рівень теоретичних знань та практичні навички з тем, включених до змістових модулів) під час проведення аудиторних занять, організації самостійної роботи, на консультаціях (під час відпрацювання пропущених занять чи за бажанням підвищити попереднє оцінювання) та активності студента на занятті.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, виступів на семінарських заняттях, експрес-контролю, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом тощо.

Форми участі студентів у навчальному процесі, які підлягають поточному контролю:

- виступ з основного питання;
- усна доповідь;
- доповнення, запитання до того, хто відповідає;
- участь у дискусіях, інтерактивних формах організації заняття;
- аналіз законодавства та монографічної літератури;
- письмові завдання (тестові, контрольні, творчі роботи, реферати тощо);
- самостійне опрацювання тем;
- підготовка тез, конспектів навчальних або наукових текстів;
- систематичність роботи на семінарських заняттях, активність під час обговорення питань.

Критерії оцінювання усної відповіді:

- повнота розкриття питання;
- логіка викладання, культура мови;
- емоційність та переконаність;
- використання основної та додаткової літератури;
- посилання на норми чинного законодавства;
- аналітичні міркування, уміння робити порівняння, висновки.

Вимоги викладача:

- обов'язкове відвідування навчальних занять;
- активність студента під час практичних занять;
- своєчасне виконання завдань;
- відпрацювання занять, що були пропущені або не підготовлені.

Не допустимо:

- пропуск занять без поважних причин;
- запізнення на заняття;
- користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття.

V. Підсумковий контроль

1. Історія розвитку кримінології.
2. Кримінологічна політика: поняття і значення.
3. Місце кримінології в системі правових наук.
4. Зв'язок кримінології з суспільними і природничими науками.
5. Основні етапи розвитку кримінології як науки (класична, антропологічна, соціологічна школи та їх характеристика).
6. Сучасний стан кримінології в Україні. Зв'язок кримінології з практикою боротьби зі злочинністю.
7. Система запобігання злочинності в зарубіжних країнах.
8. Злочинність: поняття, ознаки і визначення.
9. Кількісні показники вимірювання злочинності, як соціально-правового явища.
10. Якісні показники вимірювання злочинності. Структура, характер, географія, ціна та інші показники.
11. Рівень злочинності і рівень судимості, їх співвідношення.
12. Коефіцієнти злочинності, види, порядок їх вираження і значення.
13. Структура злочинності. Ознаки, за якими вона може бути побудована. Значення цього показника.
14. Динаміка злочинності. Обставини, які на неї впливають та методи її обчислення (базовий, ланцюговий).
15. Поняття латентної злочинності і її різновиди.
16. Засоби виявлення та негативні наслідки латентної злочинності.
17. Поняття кримінологічної детермінації. Основні причини та умови сучасної злочинності в Україні.
18. Причини і умови окремого (одиначного) злочину: визначення і характеристика.
19. Умови, що сприяють вчиненню злочинів та умови, що сприяють досягненню злочинного результату.
20. Обставини несприятливого морального формування особи як джерело індивідуальної злочинної поведінки.
21. Конкретна життєва ситуація, її види та місце в механізмі окремого злочину. Привід і зачіпка до вчинення злочину.
22. Поняття особи злочинця та співвідношення з суміжними поняттями (особою підозрюваного, обвинуваченого та ін.).
23. Структура особи злочинця. Основні риси кримінологічної характеристики.
24. Співвідношення соціального і біологічного в структурі особи злочинця.
25. Типологія злочинців.
26. Віктимологія: визначення, основні поняття, значення у запобіганні злочинності.
27. Поняття віктимності, роль віктимної поведінки при вчиненні конкретного злочину.
28. Поняття, визначення, цілі і структура запобігання злочинності.
29. Класифікація запобіжних заходів за масштабом, об'єктами, суб'єктами, призначеністю.
30. Загально-соціальне запобігання злочинності, поняття та характеристика заходів.
31. Спеціально-кримінологічне запобігання злочинності, поняття та загальна характеристика.
32. Кримінологічна профілактика як вид спеціально-кримінологічного запобігання злочинам, її структура, характеристика заходів.
33. Відвернення і припинення злочинів як вид спеціально-кримінологічного запобігання злочинності.
34. Організація і управління процесом запобігання злочинності. Практика державного і регіонального планування запобігання злочинності.
35. Поняття та форми координації запобіжної діяльності правоохоронних органів. Недоліки координації.

36. Суб'єкт запобігання злочинності, визначення, ознаки, поняття та загальна характеристика. Система суб'єктів запобігання злочинності в Україні.
37. Об'єкт запобігання злочинності. Криміногенність об'єкта. Класифікація об'єктів.
38. Правоохоронні органи як суб'єкти запобігання злочинності, їх завдання та загальна характеристика діяльності.
39. Органи внутрішніх справ як суб'єкти запобігання злочинності.
40. Міжнародні установи і організації по запобіганню злочинності. Конгреси ООН із запобігання злочинності і кримінального правосуддя.
41. Співробітництво країн-учасниць СНД із запобігання злочинності.
42. Основні напрями діяльності прокуратури щодо запобігання злочинності.
43. Органи місцевого самоврядування як суб'єкти запобігання злочинності.
44. Органи державного і господарського управління та контролю як суб'єкти запобігання злочинності. Роль засобів масової інформації і громадськості у запобіганні злочинності і корупції.
45. Індивідуальне запобігання злочинній поведінці. Підстави та заходи запобігання.
46. Методологія і методика кримінологічної науки: поняття, відмінність цих понять, загальна характеристика.
47. Загальна характеристика і класифікація методів кримінологічних досліджень.
48. Загальні і спеціальні методи кримінологічних досліджень, їх класифікація. Етапи кримінологічного дослідження.
49. Статистичні методи збору і аналізу кримінологічної інформації. Різновиди статистики, їх значення в кримінології.
50. Конкретно-соціологічні методи збору кримінологічної інформації, їх загальна характеристика.
51. Анкетний метод збору інформації у кримінологічних дослідженнях.
52. Інтерв'ю як метод кримінологічних досліджень.
53. Кримінологічне спостереження як метод кримінологічних досліджень.
54. Вивчення документів як метод одержання кримінологічної інформації.
55. Експеримент як метод кримінологічних досліджень.
56. Узагальнення та аналіз кримінологічної інформації.
57. Поняття, види та методи кримінологічного прогнозування (метод екстраполяції і експертних оцінок).
58. Поняття, завдання та види кримінологічного планування (державне і регіональне планування).
59. Взаємозв'язок злочинності і "фонових" явищ (пияцтво, корупція, наркоманія та ін.), які її детермінують.
60. Кримінологічна характеристика рецидивної злочинності та її запобігання.
61. Кримінологічна характеристика та запобігання злочинам у сфері службової та професійної діяльності.
62. Поняття та кримінологічна характеристика професійної злочинності.
63. Детермінація (причини, умови) та запобігання професійній злочинності.
64. Кримінологічна характеристика, детермінація та запобігання злочинів, що вчинені жінками.
65. Кримінологічна характеристика організованої злочинності.
66. Детермінація (причини, умови) та запобігання організованій злочинності. Досвід протидії організованій злочинності в країнах Європи і США.
67. Кримінологічна характеристика корупції як соціального і правового явища в Україні.
68. Кримінологічна характеристика злочинів проти власності.
69. Детермінанти (причини) і заходи запобігання насильницьким злочинам проти життя та здоров'я особи.
70. Кримінологічна характеристика злочинів проти громадського порядку та моральності. Запобігання хуліганству.
71. Кримінологічна характеристика злочинів, вчинених з необережності, запобігання їм.

Загальна характеристика.

72. Детермінація (причини, умови) та заходи запобігання необережній злочинності.
73. Кримінологічна характеристика злочинності неповнолітніх.
74. Особливості злочинів, вчинених неповнолітніми. Групова злочинність неповнолітніх.
75. Кримінологічна характеристика економічних злочинів та осіб, які їх вчинюють.

Форма проведення екзамену: усно.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка
90 – 100	Відмінно
82 – 89	Дуже добре
75 - 81	Добре
67 -74	Задовільно
60 - 66	Достатньо
1 – 59	Незадовільно

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр>.
2. Закон України «Про запобігання та протидію домашньому насильству» від 07.12.2017 р.
3. Закон України «Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю» від 30.06.1993 р.
4. Закон України «Про протидію торгівлі людьми» від 20.09.2011 р.
5. Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо протидії булінгу (цькуванню)» від 18.12.2018 р.

Основна література:

1. Кримінологія: підручник / В.В. Голіна, Б.М. Головкін, М.Ю. Валуйська та ін.; за ред. В.В. Голіни, Б.М. Головкіна. Х.: Право, 2014. 440 с.
2. Кримінологія: підручник : практикум / [кол. авт.: Ю. В. Александров та ін.]; НАН України, Київ. ун-т права. Київ : Юрінком Інтер, 2017. 341 с.
3. Кримінологія: підручник / А.М. Бабенко, О.Ю. Бусол, О.М. Костенко та ін.; за заг. ред. Ю.В. Нікітіна, С.Ф. Денисова, Є.Л. Стрельцова. 2-ге вид., перероб. та допов. Харків : Право, 2018. 416 с.
4. Кримінологія. Академічний курс / Кол. авторів; за заг. ред. О.М. Литвинова. К.: Видавничий дім «Кондор», 2018. 538 с.
5. Кримінологія: підручник / заг. ред. І.Г. Богатирьова, В.В. Топчія. Київ: ВД Дакор, 2018. 352 с.

Додаткова література:

1. Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / За ред. М.І. Хавронюка. К.: Москаленко О. М., 2019. 464 с.
2. Войціховський А.В. Міжнародне співробітництво в боротьбі з організованою злочинністю.

Вісник Харківського Національного університету внутрішніх справ. 2012. Вип. 4. С. 96-104.

3. Джужа А.О. Кримінально-правові та кримінологічні засади запобігання злочинам проти статевої недоторканності дитини: монографія. К.: Національна академія внутрішніх справ, 2013. 193 с. Конституція України: сучасний стан та перспективи розвитку (*тема номера*). *Право України.* 2016. №6.
4. Орлов Ю.В. Політико-кримінологічна теорія протидії злочинності: Монографія. Харків: Діса плюс, 2016. 656 с.
5. Лазарев Д. Організована злочинність та протидія їй як об'єкт міжнародної взаємодії. *Вісник Київського національного університету ім. Т. Шевченка. Юридичні науки.* 2012. Вип. 90. С. 32-34.
6. Кримінологічна діяльність суб'єктів кримінального судочинства : монографія / [В.Л. Давиденко, О.О. Титаренко, М.Л. Давиденко, О.М. Литвинов; за заг. ред. Л.М. Давиденка]. Харків : Тимченко, 2011. 214 с.
7. Сметаніна Н.В. Наукові підходи до теорії злочинності в сучасній українській кримінології : монографія. Харків: Право, 2016. 192 с.
8. Українська кримінологічна енциклопедія / за заг. ред. В.В. Чернея, В.В. Сокурєнка; упоряд. О.М. Джужа, О.М. Литвинов. Харків-Київ: ХНУВС; НАВС; Кримінол. асоц. України, 2017. 804 с
9. Блага А.Б. Насильство в сім'ї (кримінологічний аналіз і запобігання) : монографія. Харків: ФО-П Макаренко, 2014. 360 с.
10. Методичні рекомендації щодо запобігання та протидії насильству: лист Міністерства освіти і науки України від 18.05.2018 № 1/11-5480. К., 2018. 86 с.

Інформаційні ресурси:

- <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/main> - сайт Верховної Ради України (законодавство)
- <http://www.scourt.gov.ua> - офіційний веб-сайт Верховного Суду України
- <http://www.sc.gov.ua> - офіційний веб-сайт Вищого спеціалізованого суду з розгляду цивільних і кримінальних справ
- <http://www.reyestr.court.gov.ua> - веб-сайт єдиного реєстру судових рішень в Україні
- <http://www.nbuv.gov.ua/> - Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського